

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3772/2019
12.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Антоновић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за телекомуникације „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“ АД Београд, чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и утврђивања постојања радног односа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 215/19 од 16.04.2019. године, у седници одржаној 12.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 215/19 од 16.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 110/16 од 01.11.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено постојање радног односа тужиље на неодређено време код туженог почев од 20.09.2005. године, на пословима и радним задацима истих радних места, различито именованих као послови оператера у сали, оператер 988, оператер у функцији жутих и белих страна, те агент контакт центра, што је тужени дужан признати и поништава се као незаконит акт туженог број ...-2015 од 20.07.2015. године, којим је раскинут уговор о обављању привремених и повремених послова закључен између парничних странака под бројем ...-2015 од 15.06.2015. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да накнади тужиљи трошкове парничног поступка у износу од 175.500,00 динара, са законском затезном каматом на овај износ почев од извршности одлуке о накнади парничних трошкова, па до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 215/19 од 16.04.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне одлуке донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, која је учињена у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побиијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је радила код туженог у континуитету, на основу више сукцесивно закључених различито именованих уговора, за обављање истоврсних систематизованих послова. Наиме, тужиља је радила код туженог, између осталог, на основу више уговора о раду на одређено време (шест закључених уговора) у периоду од 10.09.2003. године, континуирано све до 28.02.2006. године, на пословима оператер у сали (који су од 01.10.2005. године преименовани у послове оператер 988). Након тога, тужиља је наставила да ради код туженог, у континуитету, без прекида, на систематизованим пословима све до 30.06.2016. године, на основу више закључених уговора о посредовању, уговора о раду на одређено време и уговора о обављању привремених и повремених послова. Тужени је дана 20.07.2015. године са тужиљом раскинуо уговорни однос са даном 31.07.2015. године (уговор о обављању привремених и повремених послова од 15.06.2015. године), због престанка потребе за обављањем послова на којима је тужиља била распоређена, а већ 01.08.2015. године, закључио је са тужиљом нови уговор за обављање систематизованих послова техничар за сервисну подршку.

Код овако утврђеног чињеничног стања, а имајући у виду одредбу члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/05, 61/05 - закон који је важио у периоду када је дошло до преображаја радног односа), нижестепени судови су закључили да је тужиља по основу уговора о раду на одређено време од 10.09.2003. године континуирано код туженог обављала исте послове (различито именоване) до 28.02.2006. године, који су систематизовани Правилником о систематизацији од 13.09.2002. године, као и да између закључених уговора о раду на одређено време није постојао прекид у смислу одредбе члана 37. став 2. Закона о раду. Значи, тужиља је више од две године обављала непрекидан рад код туженог, на истим пословима за којима је постојала константна потреба. Како је тужиља у спорном периоду радила дуже него што је предвиђено чланом 37. став 1. тада важећег Закона о раду (да би се такав рад сматрао радом на одређено време), то је по оцени судова сходно одредби 37. став 4. истог закона, у конкретном случају дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Како је тужиља први уговор о раду на одређено време закључила 16.09.2003. године до преображаја је дошло и пре 20.09.2005. године, али судови су се кретали у оквиру постављеног тужбеног захтева сходно одредби члана 3. став 1. ЗПП и утврдили да је до преображаја дошло 20.09.2005. године.

Такође, нижестепени судови су закључили да је незаконито решење о отказу уговора о раду од 20.07.2015. године (којим је тужиљи раскинут уговорени однос 31.07.2015. године), с обзиром да је исто донето због престанка потребе за обављањем послова пружања информација телефонским путем, да би већ од 01.08.2015. године тужиља наставила да обавља ове послове као агент Контакт центра. Решење о отказу је

незаконито, јер тужени није доказао да се у конкретном случају ради о различитим пословима, а из утврђеног произлази да за овим пословима није престала потреба.

Врховни касациони суд налази да су нижестепени судови правилно применили материјално право, када су утврдили да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог дана од 20.09.2005. године, као и да је незаконито решење од 20.07.2015. године.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05 – важећи закон у спорном периоду), прописано је да се радни однос заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и сл. за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или с прекидима не може трајати дуже од 12 месеци (став 1); радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време, ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је заснован радни однос (став 4).

Из садржине наведене законске одредбе произилази да послодавац и запослени могу да закључе један или више сукцесивних уговора о раду на одређено време на истим пословима, чије укупно трајање непрекидно или са прекидима краћим од 30 дана не може да буде дуже од 12 месеца, а да би се применило правило преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време из става 4. овог члана, неопходно је и довољно да запослени остане на раду код послодавца најмање још пет радних дана од истека рока утврђеног уговором о раду или по истеку 12 месеца рада. Како је у конкретном случају, укупно трајање закључених уговора о раду на одређено време трајало дуже од 12 месеци и тужилца наставила да ради дуже од пет радних дана, (тужилца је у континуитету радила у периоду од 15.09.2003. године до 28.02.2006. године), те обављала систематизоване послове (оператер у сали, односно оператер 988) за којима је код туженог постојала стална потреба, супротно ревизијским наводима, правилно су нижестепени судови утврдили да је дошло до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Код претходно изнетог, супротно наводима ревизије, правилно је у побијаној одлуци примењена одредба члана 37. став 4. тада важећег Закона о раду. Наиме, уколико послодавац не жели да дође до преображаја радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, мора да води рачуна да је рад на одређено време ограничен на период не дужи од 12 месеци, јер се претпоставља да је у питању обављање послова који код послодавца нису систематизовани, већ се за истима указала тренутна потреба.

Такође, правилно је примењена и одредба члана 195. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), те су неосновани наводи ревизије да је тужба у овој правној ствари поднета након истека предвиђеног рока од 60 дана. Ово из разлога што је за оцену благовремености поднете тужбе релевантан дан када је тужилца сазнала за повреду права, а то је у конкретном случају дан достављања акта туженог којим је раскинут уговор са тужилом 29.07.2015. године, а како је тужилца тужбу поднела 28.09.2015. године, произлази да је тужба благовремена.

Супротно наводима ревизије, тужиља није била истовремено у радном односу код два послодавца, јер је са Агенцијом за запошљавање закључила уговор о раду након престанка рада код туженог.

Са изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић